

Monumentnummer*: 521676

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status rijksmonument
Inschrijving register* 12 januari 2001
Kadaster deel/nr 82807/36

Woonplaats*	Gemeente*	Provincie*					
Landgraaf	Landgraaf	Limburg					
Straat*	Nr*	House letter*	Toev.*	Postcode*	Woonplaats*	Situering	Locatie
Strijthagerweg	11			6372 AC	Landgraaf		
Strijthagerweg	13			6372 AC	Landgraaf		
Kadastrale gemeente*	Sectie*	Kadastraal object*	Appartement aanduiding	Grondperceel			
Landgraaf	C			31			
Landgraaf	C			32			

Omschrijving**

Inleiding

Voormalig blok van twee HOOFDOPZICHTERSWONINGEN, 1913, in een door elementen van Neo-Renaissance beïnvloede traditionele stijl. Gebouwd in opdracht van de particuliere Maatschappij tot Exploitatie van Limburgse Steenkoolmijnen Oranje Nassau, naar een ontwerp van het bouwbureau van deze mijnonderneming.

De hoofdopzichterswoningen werden gebouwd in de onmiddellijke nabijheid van de ingang van de mijn Oranje Nassau II. Thans zijn beide woningen gesitueerd in een sedert de mijnsluiting tot ontwikkeling gekomen woongebied. Tegen de zijgevels van beide panden werd in 1975 een garage gebouwd.

UITGESLOTEN van bescherming zijn de aangebouwde garage en de verplaatste/gewijzigde tuinschuur van Strijthagerweg 11, alsmede de aangebouwde garage en de recente tuinberging tegen de overigens oorspronkelijke tuinmuur van Strijthagerweg 13.

Omschrijving\

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

De dubbele hoofdopzichterwoning heeft een U-vormige PLATTEGROND. Het hoofdvolume heeft een gedeeltelijke souterrainverdieping, twee BOUWLAGEN en een zolderverdieping. Aan de achtergevelzijde heeft elk pand een uitgebouwde serre alsmede een bijkeuken van één bouwlaag onder plat.

Het hoofdvolume bestaat uit een risalerend middendeel, waarnaast een tweetal terugliggende volumes. Het risalerend middendeel wordt gedekt door een TENTDAK en heeft aan de zuidelijke voorgevelzijde een tweetal topgevels die onder een wolfdak op het tentdak zijn ingestoken.

Beide terugliggende volumes hebben een WOLFDAK, met een wolfeinde boven de respectievelijke zijgevels aan de west- en oostzijde. De oorspronkelijke pannen zijn vervangen door betonpannen, de nokpionnen zijn verdwenen. Enkele vernieuwde zoldervensters. Bakgoten annex overstek op houten consoles, ondersteund door een lijst met bloktanddecoraties, met geornamenteerde boeiboorden. Het tentdak heeft een nokschoorsteen met speklagen; de overige schoorstenen op het voor- en achterdakvlak zijn verdwenen, met uitzondering van de schoorsteen op het achterdakvlak van pand Strijthagerweg 11.

De serres en bijkeukens aan de achtergevelzijde hebben een PLAT DAK met balkon. Het platte serredak van Strijthagerweg 13 is vernieuwd, de serre van Strijthagerweg 11 verkeert nagenoeg in authentieke staat.

De dubbele hoofdopzichterswoning heeft segmentboogvormige houten paneelDEUREN en overwegend segmentboogvormige houten T-VENSTERS. De oorspronkelijke horizontale indeling van de glaspanelen en de kleine roedenverdeling in de bovenlichten is grotendeels bewaard gebleven. De oorspronkelijk in de eerste laag toegepaste vensterluiken zijn bij beide woningen verwijderd. De dubbele woning is opgetrokken in BAKSTEEN, gemetseld in kruisverband. Knip- en snijwerk in de voegen. Sierankers. Hardstenen traptreden en vensterdorpels. Geprofileerde plinten met gecementeerde profiellijst. Gepleisterde speklagen, frieslijst, aanzet- en sluitstenen in de vensterstreken. Ontluchtingsroosters voor de spouwmuren.

De VOORGEVELS van beide woningen tellen elk vier assen - waarvan er twee risaleren - en zijn onderling gespiegeld waardoor de voorgevel symmetrisch is ingedeeld.

De risalerende middendelen, optisch gescheiden door de hemelwaterafvoer, tellen elk twee assen en zijn in beide bouwlagen voorzien van segmentboogvormige houten T-vensters met horizontaal ingedeelde glaspanelen en kleine roedenverdeling in de bovenlichten. In beide topgevels telkens één soortgelijk houten venster, echter met verticaal ingedeeld bovenlicht. Gepleisterde, getrapte frieslijsten.

De terugliggende geveldelen tellen elk twee vensterassen. In de assen aan de geveluiteinden is de plint van Strijthagerweg 13 voorzien van een souterrainvenster, waarboven in elke laag een segmentboogvormig houten T-venster met horizontaal gelede glaspanelen en kleine roedenverdeling in de bovenlichten. In de as naast het risaliet in de eerste laag de segmentboogvormige houten paneel deur met bovenlicht, in de tweede laag wederom een soortgelijk T-venster.

Beide ZIJGEVELS, respectievelijk aan de west- en oostzijde, zijn asymmetrisch ingedeeld. Centraal in de gevels drie ten opzichte van elkaar verspringende, segmentboogvormige houten trappenhuisvenstertjes met bovenlicht. De trappenhuisvenstertjes van Strijthagerweg 11 hebben nog de vierruits roedenverdeling in de bovenlichten. In de vensteras aan de noordzijde heeft Strijthagerweg 13 een segmentboogvormig houten kruiskozijn, in de tweede laag een segmentboogvormig dubbel houten T-venster met verticaal ingedeeld bovenlicht. Sierankers op de gevelhoeken, souterrainvensters in de plinten. Strijthagerweg 11 beschikt in de noordelijk as van de zijgevel over twee segmentboogvormige dubbele houten T-vensters met kleine roedenverdeling in de bovenlichten en

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

horizontaal ingedeelde glaspanelen. Twee souterrainvensters in de plint.

De westelijke cq. oostelijke zijgevel van de uitgebouwde bijkeuken wordt bij beide panden aan het oog onttrokken door de aangebouwde garage.

De ACHTERGEVELS van beide panden zijn onderling gespiegeld en ontberen speklagen. Centraal geplaatst zijn de naar achteren springende geveldelen van de middenvolumes. Hiertegen, in de eerste laag, een uitgebouwde serre van één laag onder plat met balkon. Rechthoekige dubbele houten serredeuren met zij- en bovenlichten, welke bij Strijthagerweg 13 deels zijn betimmerd. Tussen serre en bijkeuken het ingangsportaaltje van de keuken met rechthoekige houten deur, bij Strijthagerweg 13 voorzien van een betimmerd bovenlicht. Het serredak van Strijthagerweg 13 is vernieuwd. De serre van Strijthagerweg 11 verkeert nog in authentieke staat, behoudens de kleine roedenverdeling in zij- en bovenlichten. De eerste bouwlaag van de achtergevel van Strijthagerweg 11 is wit gesausd. De balkons zijn toegankelijk middels de rechthoekige, dubbele houten balkondeuren met verticaal ingedeeld bovenlicht in de tweede bouwlaag. De balkons worden aan beide zijden omgeven door een bakstenen afscheiding met gecementeerde ezelsruggen. De middenafscheiding tussen beide woonhuizen wordt voortgezet in de korte scheidingsmuur tussen de achtertuinten. Eenvoudige balkonbalustrade met buiswerk. De achtergevels van de zijvolumes zijn boven de uitgebouwde bijkeuken blind. De bijkeuken van Strijthagerweg 13 heeft in de noordgevel een niet-authentiek rechthoekig vensterkozijn en is voor het overige blind. De bijkeuken van Strijthagerweg 11 heeft in de achtergevel een rechthoekig houten vensterkozijn met luik, strek en bakstenen dorpel.

Aan weerszijden van de tuinmuur hebben Strijthagerweg 13 en 15 een gecombineerde TUINSCHUUR. De schuurhelft van Strijthagerweg 13 is uitgevoerd in houten vakwerk, deels ingevuld met metselwerk en deels met een planken betimmering. Twee rechthoekige houten schuurdeuren; rechthoekige houten vensters, respectievelijk horizontaal ingedeeld of voorzien van kleine roedeverdeling.

De voortuinen worden deels omgeven door een LAGE BAKSTENEN MUUR met ezelsrug en kolommen. De kolommen hebben een speklaag en een bovenafdekking. Een buis tussen de kolommen completeert de erfscheiding.

Beide panden zijn wat betreft de indeling van het INTERIEUR nagenoeg volledig in tact bewaard gebleven, inclusief de kamers-ensuite. Overwegend oorspronkelijke paneeldeuren en trappenhuizen.

Enkele plafonds zijn uitgevoerd in zachtboard vanwege mijnschade. In de voormalige spreekkamer op de begane grond en in het ingangsportaal heeft het pand Strijthagerweg 11 nog de oorspronkelijke stucplafonds, alsmede een terrazzovloer in onder meer de gang op de begane grond.

Waardering

De voormalige dubbele hoofdopzichterswoning van de particuliere mijn Oranje Nassau II is van cultuurhistorische waarde en vertegenwoordigt algemeen belang als bijzondere uitdrukking van de ontplooiing van de mijnindustrie vanaf het laatste decennium van de negentiende eeuw. De woning is als zodanig ook een bijzondere exponent van een typologische ontwikkeling, samenhangend met de huisvesting van hoger mijnpersoneel.

De architectuurhistorische waarden van de hoofdopzichterswoningen worden bepaald door de bouwstijl, door de betrokkenheid van het bouw bureau van de Oranje Nassau-mijnen, door de esthetische kwaliteiten van het ontwerp en de ornamentiek.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

De situering van de panden werd bepaald door de ontwikkeling van de mijnindustrie in het tweede decennium van de twintigste eeuw en de exploitatie van de mijn Oranje Nassau II in het bijzonder. De oorzakelijke relatie tussen de woningen en het mijnbedrijf is vanwege de herinrichting van het voormalige mijnterrein niet meer als zodanig herkenbaar. Niettemin zijn de hoofdopzichterswoningen van bijzondere betekenis voor het aanzien van de omliggende wijk en de gemeente Landgraaf in het algemeen. De panden maken deel uit van een ensemble dat uiting geeft aan de sociale stratificatie van het mijnwezen.

De woningen beschikken over een redelijk tot hoge mate van architectonische gaafheid van exterieur en interieur. Bovendien is het dubbele pand in bovenregionaal kader typologisch en functioneel zeldzaam te noemen.

Hoofdcategorie

Woningen en woningbouwcomplexen

Subcategorie

Woonhuis(K)

Functie

Woonhuis